

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De Delegatione concessa per Bullam Cruciatæ circa reservata. Caput XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

De Delegatione concessa per Bullam Cruciatæ circa reservatos.

1. **Q**ui Bullam Cruciatæ sumpserit, potest, durante anno, eligere Confessarium ex approbatis ab Ordinario, per quem Confessarium, absolvi possit pro foro interno ab omnibus casibus, & Censuris, satis facta parte, & quidem toties quoties, à reservatis Episcopo; at à reservatis Pontifici semel in vita, & semel in periculo mortis, atque ab iisdem Pontificiis, iterum, si secundam Bullam sumpserit; non vero tertio, si tertiam; siue dicti casus sint publici, siue occulti, (excepta semper hæresi) modo, quando delicta sunt deducta ad forum contentiosum, cautiones mox dicendæ *num. 17. & 19.* adhibeantur.

Circa hanc delegationem, si sequentia adnotaveris, omnia ferè, quæ ad illam spectant, facîle cognosces.

SUPER ILLUD.

Ex approbatis ab Ordinario,

2. Quid hic intelligatur nomine Ordinarii, & alia huc pertinentia dixi latè alibi, hoc est supra Tract. de Sacramento Pœnitentiæ *c. 5. §. 4.* Ne igitur recostatam Cabrem repetamus, locum citatum adeat studiosus.

SUPER ILLUD.

Et iterum, si secundam Bullam.

3. Si à commisso delicto reservato Pontifici v. g. per lectionem libri hæretici de Religione tractantis, fuisti per Bullam jam absolutus, & deinde in eodem anno incidas, siue in idem peccatum legendi librum hæretici, siue in aliud specie distinctum, occupandi v. g. bona naufragantium, non potes ex vi ejusdem Bullæ in vita absolvi, nec à peccato novo legendi, nec à peccato occupandi. Ratio est, quia Bulla non concedit, ut possis in vita absolvi semel à quolibet peccato Pontifici reservato; concedit enim solum unicam Absolutionem in vita à peccatis Pontifici refer-

TRACT. DE CASIB. RESERV.

vatis; indigebis ergo, tunc secunda Bulla; ea tamen lege, ut si tertio incidas, non tibi profectura sit tertia. Ita Bardi *a Bard. Bull. Cruci.* contra quem Leander *b pugn.* dicens esse probabile per unisam Bullam concedi, posse absolvi ab omnibus, dummodo ab unoquoque in specie semel tantum in vita, intra publicationis annum, quis absolvatur. Certè, id esse probabile, negare non possum, quia etiam hunc sensum facere commodè possunt verba Bullæ, si attentè legantur. *1. fo. 1. r. 1. aliis. b Etand. tr. 2. de com. d. 8. §. 9. 8.*

4. Ex eo autem, quod in nostra sententia Bulla, semel dictam reservatorum Absolutionem concedat, fit, ut si in ea confessione aperias plura peccata contracta ex pluribus aliis delictis diversis, puta, occupatione, bonorum naufragantium, percussione Cardinalium, læsione immunitatis Ecclesiasticæ, &c. fit, inquam, ut possis ab omnibus simul absolvi per unam Bullam, quia, sic, unicam Absolutionem recipis. Idem per secundam Bullam, sed non tertio per tertiam, ut dictum est.

5. Quares, si quis non sit usus Bulla anno v. g. præterito, quoad Absolutionem à reservatis, potestne illa anni præteriti uti hoc anno? Resp. Cum Bardi *c non posse,* quia privilegium solum fuit pro illo solo uno anno. Leander vero loco citato, putat non improbabile, posse, quia sequens publicatio hujus anni non suspendit privilegium absolvendi concessum anno præterito: quare, cum illud adhuc perseveret in præsentis anno, quia est gratia facta, potest Fidelis uti illo. Sed certè fallitur: nam ratio, cur non possit, non est, quia illa privilegia suspenduntur à nova publicatione, sed, quia illa fuerunt solum pro illo anno; illique anno addicta. Frustra ergo ipse Navarrum doctissimum quidem virum in suam sententiam citat, nam, si ipse Navarrus nostram hanc tam claram rationem advertisset, ab illa doctrina sine dubio abstinuisset. *c Bard. sec. 1. r. 1. c. 1. m. edam. sec. 39. m. m. Bard. Br. o. q. An. con. son. de p. prop. 3. l. ref. b. Li. Dec. 5. 8. c. Le. tr. 2. com. 5. 3. 2.*

SUPER ILLUD.

In mortis articulo.

6. Si quilibet Sacerdos in hoc articulo potest absolvere à reservatis, ut latè nuper discussimus, quid emolumentum affert hoc Bullæ privilegium? Respondeo, Duo emolumenta, alterum, quod Absolutionem hanc potest tibi conferre electus ex vi Bullæ, etiam præ-

terite

ente proprio Parocho, quod certe inserviet pro illis, qui, ut ibidem vidimus, sustinent id tunc non posse quemlibet Sacerdotem.

7. Alterum, quod si tunc absolvaris ab excommunicatione reservata, liber eris ab onere te presentandi Superiori, quia electus per Bullam jam est tuus Superior Delegatus à Pontifice, à quo onere (si absolvaris ex universali facultate concessa pro periculo mortis) liber nequaquam eris.

SUPERILLUD.

Excepta heresi, &c.

8. Quamvis multi multa afferant, quibus probent, heresim formalem saltem occultam posse per Bullam Cruciatæ absolvi ex illo principio, quod ex una parte potestas concessa Episcopis absolventi ab illa, adhuc in ipsis ex sententia probabilissima remanet post Bullam Cœnæ, & ex alia parte Bulla Cruciatæ concedit posse absolvi omnia, quæ post Trull. Lud. sunt Episcopi, tamen cum, propter ejus gravitatem, heresi Absolutio non veniat in consuetudine generali, ideo, saltem hodie, non possunt, ubi est Tribunal Sacræ Inquisitionis Hispanicæ, ejusmodi sententiæ adherere; quod, etiam alibi, puto, semper saltem esse consulendum. Cæterum, qui de hac questione late rationes utrinque adductas cognoscere cupit, eas legat ab alio a fusè agitaras. Nec legere graveris ea, quæ ad facilem reddendam hanc Heresi Absolutionem à me sunt alibi disputata. b

9. Dixi autem signatè (Heresim formalem) id est, cum errore intellectus; quare sortilegium, maleficium, superstitio, magna; adoratio Dæmonum, sollicitatio in Confessione; lectio librorum hæreticorum, blasphemie hæreticales, & omnia alia crimina contenta in Edictis Inquisitorum possunt per Bullam absolvi, toties, quoties, si sint Episcopalia; semel in vita, & semel in morte, si sint Pontificia; qualis est v.g. lectio libri hæretici de Religionem tractantis, & hæc iterum cum secunda Bulla; sed non tertio. Ita Leander e multos referens.

10. Quares per hanc occasionem, An per Bullam Cruciatæ concedatur, posse absolvi poenitentem, antequam denunciaret aliquod

Tamburinus de Sacramentis.

crimen Inquisitori ex obligatione denunciandum. Respondeo, Non posse (quidquid dicat Navarrus apud Leandrum d) quia in Bulla ejusmodi potestas non invenitur concessa.

11. Illud tamen est hic universaliter advertendum, aliquando posse ex præsumpta voluntate Inquisitorum, quos ita rigidos esse, non est præsumendum, ut, quando adest causa rationabilis differendi denunciationem, poenitentes, velint repellere à beneficio Absolutionis; tunc enim satis erit, si sumiter promittant denunciare; Justa autem causa erit, (ut notat ibidem Leander) si necessitas Communionis urgeat ad vitandam infamiam, vel utilitas extraordinaria obtinendi Jubilæum, vel, Tribunal longè distare. Adde ego semper casum, quo Confessor vult studere, vel consulere doctos circa obligationem, quam habeat poenitens, quando dubia est obligatio, &c. Aliud benignius docet Sanctarelus ex Navarro, sufficere nimirum saltem, e Sanctar. propositum firmum denunciandi, & loqui-tur (ait Diana f) de denunciando Hæretico. ref. c. 9. An tamen id in praxi sit deducendum, me doctior decernat.

d Leandr. de excom. dicta d. 17. qu. 85.

e Sanctar. tr. de Hæretico. ref. c. 9. dub. unico n. 16. sine. f Diana p. q. 17. 4. ref. 27.

SUPERILLUD.

Toties quoties.

12. Hic quaeritur, an à Pontificiis casibus etiam in Cœna Domini occultis possit per Bullam absolvi toties, quoties; an solum semel in vita, & semel in morte modò superius dicto.

13. Respondeo, Æque probabile judico, posse, & non posse toties, quoties. Excipio Heresim, etiam occultam, de qua modo à num. 8. dictum est. h Ratio, quod possit, est, quia per Bullam potest quis absolvi toties, quoties ab Episcopalis, sed jam omnes Pontificii occulti sunt hodie concessi Episcopis, atque adeò sunt aliquo tandem modò Episcopales; ut vidimus supra, ergo, &c.

14. Neque obstat, idem dici propter hanc rationem posse, de heresi occulta; non obstat, inquam, quia de illa propter ejus enormitatem, & propter sensum Ecclesiæ, quæ eam regulariter excipit, non debemus loqui perinde, ac de cæteris.

Ratio, quod non possit, est, quia hi casus Pontificii.

g Sanc. Trull. Div. aliique cit. à Leandr. tr. 2. de excom. d. 17. §. 3. q. 84. h Henr. Lud à Cruc. ali- que cit. ab eod. Leandr. ibidem. i Sup. c. 6. §. 1. n. 3. §. 9. §. 1. num. 5.

Pontificii occulti, ex eo, quod concedantur Episcopis, non desinunt esse reservati ipsi Pontifici: ergo non desinunt esse reservati ipsi Pontifici. Adde in Bulla dici sine limitatione, omnes Pontificios posse absolvi, semel; ergo comprehendit etiam occultos.

15. Sed affirmativa sententia responderet, occultos desinere esse Pontificios strictè, statim atque conceduntur Episcopis jure ordinario, ut dictum est. Ad id, quod additur, responderet, limitationem illam publicitatis, implicitè poni in Bulla, dum per eam conceditur, ut Episcopales, quales sunt Pontificii occulti, absolvi possint toties quoties, non vero alios. Utraque ergo sententia probabilis est.

SUPER ILLUD.

Ab omnibus Censuris.

a Sanch. li. 16. in Decal. c. 17. nr. 41. & 43. Henr. li. 7. c. 13. n. 3. Castrop. tr. 25. de Bull. Cruc. p. 8. §. 4. nr. 8. Trullenc. de Bull. Cruc. lib. 1. §. 7. c. 2. sub. 10.

16. Certum mihi, & Thomæ a Sanch. aliisque est. Primò per Bullam posse absolvi excommunicationem, suspensionem, interdictum personale speciale, quando hæc postrema duo sunt propriæ Censuræ; nam excommunicatio semper est Censura, ut in propriis tractatibus explicabimus (excipimus excommunicationem ex hæresi contractam) si hæc Censuræ sint occultæ, si publicæ, & deductæ ad forum contentiosum, si sint à jure, si ab homine per sententiam specialem contra aliquem in particulari fulminatam, & si productæ sint Censuræ denunciatae nominatim, si sint excommunicationes contractæ ex percussione publica Clerici. Ratio tantæ potestatis est, quia in Bulla, quoad hæc, nulla apponitur restrictio, & ex alio capite beneficium Principis latè est interpretandum (semper intellige reservatas Papæ semel in vita, & semel in morte, & iterum cum alia Bulla, sed non tertio, non reservatas vero toties, quoties &c. Vide Leandrum & alios citantem).

b Leand. d. 17. de excom. q. 87. & 95.

17. Quando autem dictum est (etiam deductæ ad forum contentiosum) maximè advertere debes illud, quod, quamvis per Bullam possit quis absolvi ab excommunicatione deducta ad forum contentiosum; pendente tamen lite, illi sitè concederetur Absolutio, nam, sic afferretur præjudicium Judicis Ecclesiastico.

18. Excipe tamen, quando Judex, vel lon-

gè distat, vel injustè agit, vel nimis rigore se gerendo; negat Absolutionem: Tunc enim si pœnitens ex parte sua est promptus justus ejus, qui excommunicationem fulminavit, præcepto obedire cum jam esset contumacia, poterit pro foro interno (& semper, satisfacta parte, ut dicemus) absolvi per Bullam. Simile quid dictum est & superius de Menciæ tantum Privilegiis.

c Supr. c. 11. §. 2.

19. Declara etiam id in excommunicatis nominatim. Quamvis enim per Bullam, possit absolvi pro foro Conscientiæ nominatim excommunicatus, tamen non erit passim absolvendus, sed erit ad suum Prælatum remittendus, ne veniat in contemptum Jus dicti Prælati. Adhæbe tamen præcedentem exceptionem.

20. Certum item est, vi Bullæ absolvi non posse cessationem à Divinis, nec interdictum, sive generale, sive speciale locale, nec personale generale, ut in tractatu de Interdicto dicitur, nec eas irregularitates, quæ non sunt Censuræ, nec sunt pœnæ, sed, inductæ ob indecentiam, quæ, quis laborans repellitur ab administrando altari, qualis est v. g. irregularitas, ex Bigamia, &c. quia Bulla solum concedit absolutionem à Censuris, ex quibus non est irregularitas ex indecentia.

d Trullenc. de Casib. ll. cc.

21. Quæstio igitur, solum proponi solet de irregularitate, quæ incurritur in pœnam alicujus delicti, v. g. ob malam ministracionem Sacramentorum cum violatione Censuræ ob Hæresim, ob Apostasiam à fide, &c. An, scilicet possit absolvi per Bullam.

e Leand.

Respondeo, Affirmat Leander, & alii que saltem tanquam probabile. Excipiunt tamen iidem, immò, & omnes, irregularitatem ex delicto Homicidii, vel mutilationis, quia illi semper est annexa indecentia. Verum omnino puto, esse absolutè de omnibus negandum cum Suarez, falsisque propè innumeris apud citatos.

irreg. d. 1. q. 36. ob pud. Dian. p. p. tr. 11. res. 17. f. Suarez de Censur. 1. sect. 11.

22. Triplex autem pro nostra sententia afferri solet ratio. Prima, quia Bulla eas Censuras tollere potest, & ad summum eas pœnas, quæ impediunt receptionem Eucharistiæ, vel Sacramenti Pœnitentiæ, ut notat loco citato Suarez, non autem alias, quæ non impediunt ejusmodi receptionem. At irregularitates, de quibus loquimur, immo alia pœna quæcumque, non sunt pœnæ ex se impediennes dictam receptionem. Adde, in Bullis

nu. 6. Leand. citat. Bull. Cruc. p. 8. §. 4. de irreg. c. 6. q. 5. & ult. rccc.

receptoribus, (ut notat Leand. loc. cit.) ablatum esse illud, (ut possit absolvi à pœnis.)

23. Secunda, quia sequeretur, majorem esse potestatem Confessariorum electorum per Bullam, quam ipsius Bullæ Generalis Commissarii, quod certe videtur absurdum, & incredibile; sequela manifesta est, quia Commissario non conceditur, posse auferre irregularitatem contractam ex Apostasia, ex Hæresi, &c. ut patet ex ipsa Bulla originali, sed tu id concedis prædicto Confessario ergo, &c.

24. Hæc secunda ratio non convincit, non enim est mirum, si in hoc vinceret potestas Confessarii potestatem Commissarii, nam certe vincitur in aliis innumeris, sic in simili respondet Bardi. *a*

Prima autem ratio, dicta num. 22. gratis assumit, quod dicit, Quod autem ibidem additur (scilicet) majorem vim habet, si per legitimam potestatem illud (à pœnis) ablatum est à Bulla.

25. Tertia ergo ratio, quam affert Henricus *b* videtur absolute efficacior, quia in Bulla, ut patet ex ejus tenore, nulla datur potestas Confessario, ad dispensandum, sed solum ad absolvendum, at irregularitatis, ut etiam suspensio, per dispensationem tolluntur, non per Absolutionem, ergo ad eas, potestas concessa prædicto Confessario, non extenditur.

26. Possit item absolvi quempiam virtute Bullæ: etiam si in ejus confidentiam peccaret, non vero per eandem posse componi in male ablati ex ejusdem confidentia, dictum est supra. *c*

SUPER ILLUD.

Satisfacta parte.

27. Multa diximus de hac clausula aliquantò superius, à quæ sunt omnino hic recolenda: nunc solum quærimus id, quod propriè pertinet ad hunc locum. Cum enim Bulla requirat, ut excommunicationis Absolutio non conferatur, nisi satisfacta parte, dubium emergit, an nihilominus, si ea, propter inadvertentiam, vel propter aliud, conferretur ante præmissam satisfactionem, conferretur validè, nam, an licitè, diximus ibidem satis.

28. Respondeo, Ut universaliter decidatur, an, non satisfacta parte, validè conferatur Absolutio, quando adest pars læsa, ut ibidem explicuimus, distinguendum est. Nam, si ea conferatur à Superiore, validè conferitur, quia satisfactio non est pars essentialis Absolutionis excommunicationis. Si vero conferatur à Delegato ipsius, erit subdistinguendum; si enim ejusmodi Delegato detur absoluta facultas absolvendi excommunicationem, idem dic, quod dictum est de Superiore. At si Delegato detur ejusmodi facultas cum prædicta clausula (satisfacta parte) duplex est sententia.

29. Prima negat, validè conferri ejusmodi absolutionem, quia satisfactio in hoc modo delegandi exigitur per modum conditionis, at, conditione non servata, in irritum abit concessio. Major probatur ex illa communi doctrina, quod Ablativus absolutus, qualis est ille (satisfacta parte) resolvitur in conditionem, si parti satisfeceris, ita tenent plures apud Trullench. *e*

30. Secunda affirmat, conferri validè, quia, quoties in delegatione exprimitur ea forma, quæ à jure communi requiritur, non aliter requiritur, quam requirit ipsum jus, nisi aliter in concessione delegationis exprimitur: Sed in jure communi exigitur quidem satisfactio, ut licitè ejusmodi delegatio exerceatur, at non, ut validè; in nullo enim jure aliter, ac dicimus, invenies ergo, &c. Utraque ex his sententiis probabilis est, & ita tandem pronunciat Ludovicus à Cruce, quamvis addat, priorem sententiam esse in praxi sequendam. *f*

31. Dixi (nisi aliter exprimitur,) Nam si in concessione delegationis dicatur (si non satisfactum fuerit, irrita sit concessio, irrita sit Absolutio, nulla, in valida) Absolutionem invalidam fore, parte non satisfacta, certum est, quia illa expressio indicat aliquid plus requiri, quàm à solo jure requiratur. *g*

32. Cum ergo in Bulla Cruciatæ, ut etiam in facultatibus concessis Regularibus absolvendis excommunicationes, ponatur quidem illa clausula (satisfacta parte) sed sine alijs verbis expresse irritantibus, probabile satis erit validam fore Absolutionem parte nondum satisfacta. *h*

33. At vero, quia in concessione, quam Pontifex concedit, de absolvendis casibus

Bullæ Cœnæ pro articulo mortis exprimit tunc debere saltem præmitti satisfactionem, & cautionem (quæ sit hæc diximus supra) videaturque exprimere sub pœna nullitatis, ideo sine illis invalida erit in dictis casibus Absolutio. Verba Bullæ Cœnæ hæc sunt.

a *Supr. c.*
12. §. 4. n.
15. & 16.

Caterum à prædictis sententiis nullus per alium, quam per Romanum Pontificem, nisi in mortis articulo constitutus, nec etiam tunc, nisi de stando mandatis Ecclesiæ, & satisfaciendo, cautione præstita, absolvi possit, etiam prætextu quarumvis facultatum.

34. *Quæres.* Possumusne dicere, hanc Bullæ Cœnæ clausulam intelligi dumtaxat, quando Absolutio casuum dictæ Bullæ datur pro foro externo, non verò, quando pro foro interno, & Sacramentali? Respondeo, Difficile videtur, sic posse dici. Ratio est, quia dum Pontifex addit illud (*nisi in mortis articulo*) & (*etiam prætextu quarumvis facultatum*) apparet, ipsum loqui de Absolutione etiam in foro Sacramentali; hæc enim Absolutio, tunc solet dari, & pro prædicto foro solent ejusmodi facultates concedi; nam cæterum rarisimè in eo articulo agitur de Absolutione pro foro externo, & ideo ego dicto cap. 12. §. 4. num. 11. 16. & 22. visus sum indicasse, id esse servandum in absolvendis casibus Bullæ Cœnæ.

Cæterum tu judica, Lector, an sit præferenda sententia Sanchez, qui sic habet, b *Sanc. lib.*
2. in Decal.
1. 13. n. 35.
Quamvis Confessarius non imponat prædictum se præsentandi onus, valet Absolutio in periculo mortis; quod Ecclesiæ noluerit valorem absolvendi in tanta necessitate ex Confessoris negligentia, aut ignorantia pendere, ut optimè docet Henricus. c *Henric.*
de poenit. c.
10. ad finem.
Quare idem dicendum est, si omittat petere cautionem parandi mandatis Ecclesiæ, & satisfaciendi; imò idem dicendum est extra eum articulum. Et paulò post. Ne ceatam expressio in Bulla Cœnæ, ad absolvendum ab his excommunicationibus Cœnæ inducit conditionem irritantem aliter factam, cum sola forma jure communi petita exprimat, ut probavi lib. matr. d. 33. num. 3. Hactenus Sanchez.

SUPER ILLUD.

In foro interno.

35. Quamvis non pauci asserant, Absolutionem excommunicationis vi Bullæ habitam, prodesse etiam pro foro externo, quia concessio Bullæ est absoluta, nec restricta ad aliquod forum; ut tenet Vega, Garcia, aliique apud Castropalaum, mox citandum. Vera tamen sententia est, non prodesse, nisi pro foro interno. Excipe ea, quæ mox dicam à num. 43. ita tenet Sanchez, Toletus, Suarez, aliique apud Castropalaum. d *Ratio* hujus d *Castrop.*
vera sententiæ est, quia intentio Pontificis de Bull. concedentis per Bullam Absolutionem Cen. *Cruc. p. 1.*
suarum est, ut cum pura conscientia possit *§. 5. n. 1.*
sint fideles accedere ad Sacram Eucharistiam, & Indulgentiam acquirere, ad quod certè *p. 5. r. 1.*
satis superque est Absolutio pro foro interno.

36. Confirmatur, quia incredibile est, Summum Pontificem voluisse concedere cuicumque Confessario tantam potestatem per quam eluderentur, & perturbarentur, imò & contemnerentur Tribunalia Ecclesiastica.

37. Confirmatur iterum; quia hodie extat Bulla Cruciatæ concessa ab Urbano Octavo, ubi declaratur Bullæ hoc Privilegium suffragari in foro Conscientiæ tantum, ut late habes multis citatis apud Dianam, e *Dian.*
e lege item Suarez, f qui solvit quandam objectionem ductam à quadam constitutione Pii V. *11. n. 1.*
1. 62.

38. At, cupidum te video, distinctius sciendi, quid sit? & quam utilitatem conferat hæc Absolutio excommunicationis pro foro interno dumtaxat? *f. Suarez.*
de Relig. *11. 30. n. 1.*
9. c. 1. n. 1.

Respondeo. Quia sic est absolutus coram Deo, & in rei veritate liber fit ab excommunicatione, unde potest se gerere, sicuti se gerunt cæteri Fideles non excommunicati; sed ita, ut, quoad actiones externas, & præsertim quoad subeundum judicium Judicis Ecclesiastici, sit perinde, ac si absolutus nullatenus fuisset. *13. c. 1.*

Qui igitur est excommunicatus excommunicatione occulta, & deinde absolutus in foro Conscientiæ dumtaxat, se poterit g *g. Suarez.*
gerere, ut non excommunicatus in omnibus *cit. n. 1.*
bus

bus actibus tum publicis, tum privatis. Nam excommunicatione coram Deo exet; & quia excommunicatio erat occulta, nihil erit scandali coram hominibus. At quando excommunicatio non est occulta, sed deducta ad forum externum, tunc absolutus in foro tantum interno, cautè se. Primò, gerere debet in actionibus externis. Secundò, a iudicio externo Ecclesiæ liber non erit; quæ duo, si alia duo addam, satis tibi fient clara.

39. Primùm, Absolutus in foro Conscientiæ ab excommunicatione aliis nota, potest se immiscere tum humanis, tum divinis, sed non cum aliorum scandalo, id est, non coram iis, qui excommunicationem sciunt, nesciunt Absolutionem.

40. Quid, si iis dicam, & probem, me esse absolutum per Bullam v. gr.? Respondeo, adhuc te peccare, si coram eisdem publicè, & indifferèter te ingeras, quia sic videris contemnere Ecclesiam, quæ te pro excommunicato in foro externo habet. At si cautè, & coram paucis, qui tuæ sint confesii absolutionis, te ingeras, non peccas, quia sic non intervenit prædictus contemptus. Lege Suarium, a &

a Suar. l. c. 1. n. 37.

b Bard. in

Bulla

Cruc. p. 2.

tr. 6. c. 5.

se. 2. n. 20.

Theo. de

penis Eccl.

p. Ricciul.

l. 4. c. 68.

Dist.

1. tr. 1.

62.

Suar.

de Reli.

r. 30.

c. 6.

et 31.

Dist.

1. tr. 1.

62.

Suar.

de Reli.

r. 30.

c. 6.

et 31.

Dist.

1. tr. 1.

62.

Suar.

de Reli.

r. 30.

c. 6.

et 31.

Dist.

1. tr. 1.

62.

Suar.

de Reli.

r. 30.

c. 6.

et 31.

Dist.

1. tr. 1.

62.

Suar.

de Reli.

r. 30.

c. 6.

et 31.

Dist.

1. tr. 1.

62.

Suar.

de Reli.

r. 30.

c. 6.

et 31.

Dist.

1. tr. 1.

Missas, vel obtinuisti beneficium post dictam Absolutionem, potest te declarare irregularem, & privatum beneficio.

Dixi (cum peccato, & publicè) mihi enim cum Suario loc. citat. num. 38. videtur probabile, quod Iudex Ecclesiasticus, si ipsi constet ejusmodi Absolutio, ut ita loquar, privata, non possit procedere contra sic absolutum ob communicationem cum Fidelibus celebrationemque Missarum, vel beneficii impetrationem, si hæc facta fuerunt cum moderatione dicta num. 38. & 39. ubi enim non est delictum, non potest Iudex urgere ad pœnam; immò, ut notat ibidem Suarez, pro aliis actionibus peccaminosis poterit quidem illum punire, sed minus; quantum scilicet præcisè est necessarium ad satisfactionem scandali per illum dati, & ad puniendam negligentiam obtinendi satisfactionem pro foro externo.

44. Potest tamen dictus Iudex procedens ex officio, (non tamen, si contra instet pars, quæ legitimè contradicat) se mitem præbere cum ejusmodi privatum absoluto, quando ipsi Iudici moraliter constat Absolutio; potest enim illum exculare; potest illum non denunciare excommunicatum, potest non declarare irregularem, nec beneficio privatum, potest repellere accusationem Procuratoris Fidei contra Reum fortè instantis; uno verbo potest esse contentus illa Absolutione, aliamque nequaquam requirere, ita Coninck. alii- que cit. & excepri à Diana. c

c Diana

45. Si roges, Per quid Iudici constabit de dicta Absolutione?

p. 5. tr. 9.

ref. 13.

Respondeo, Vel per testificationem fide dignorum, vel per schedulam Confessarii testantis, se illum Reum absoluisse vigore Bullæ: quam schedulam, ad solam Pœnitentis instantiam, facere poterit Confessarius, ne scilicet Confessionis sigillum violet. Et qui dem ejusmodi schedulam in re nostra fidem 26. facere, docet Suar. d & Mascardus e, & de ea dem multa apud Dianam f habes.

c Diana

p. 5. tr. 9.

ref. 13.

de Suar. de

Conf. d. 7.

sec. 5. nu.

dem

ejusmodi

schedulam

in re

nostra

fidem

26.

facere,

docet

Suar. d

& Mascardus

e, & de ea

dem multa

apud

Dianam

f habes.

de proba.

46. Unum notat Fillucc. g eam posse à Confessario, modò dicto, scribi, sed ratio, & non nisi ex rationabili causa; quod certè intelligo, quando est timor, seu periculum, ne ea aburatur pœnitens, contemnendo procurare Absolutionem pro foro externo; secus, cur danda non sit?

à T. 1. concl.

Confessario,

modò dicto,

scribi, sed

ratio, &

non nisi

ex rationabili

causa; quod

certè in-

telligo,

quando est

timor, seu

periculum,

ne ea

aburatur

pœnitens,

contemnendo

procu-

rare

Absolutionem

pro foro

externo;

secus,

cur

danda non

sit?

f Dian. p.

11. tr. 2.

ref. 62.

g Filluc.

tr. 11. c. 11.

nu. 293.

47. Inquires denique, Quandoquidem

V 3

hæc

haec privata excommunicationis Absolutio datur pro foro Conscientiae, estne necessarium, ut conferatur poenitenti intra Sacramentum Poenitentiae?

Respondeo, Vi Bullae, & Privilegiorum Mendicantium non esse necesse, ut a alibi dicam, quia in his non ponitur clausula ad id obligans. Lege interim b Sanchez, aliosque. In aliis facultatibus impetratis, vel impetrandis, diligenter adverti debet, an clausula

aliqua ad id obligans, ponatur; si ea enim ponitur, debere intra Sacramentum conferri Absolutionem, dubium non est.

48. Denique ibidem ego notabo excommunicationis cujuscumque Absolutionem pro foro interno regulariter esse dandam intra Sacramentum Poenitentiae, cum requisita ad Absolutionem illam conferendam, atque a Poenitente obtinendam, melius in ipso Poenitentiae Sacramento ponantur.

a In li. 10. tr. 1. de excom. 12. §. 3.
b Sanc. lib. 8. matr. d. 16. n. 11.
Suar. l. c. Dian. p. p. tr. 11. r. 25
G. Hurt. de excom. 4. 15. diff. 5. n. 18.

FINIS DE CASIBUS RESERVATIS.

Laus Deo Beatiss. Virgini, ac Beato Aloysio.

TRACTATUS DE BULLA CRUCIATAE AUCTORE P. THOMAE TAMBVRINO SOCIETATIS JESU.

CAPUT PRIMUM.

Praemittuntur aliqua de Natura Privilegiorum Bullae.

§. I.

Quid, & quotuplex sit Privilegium.

DIFFERT proprie loquendo Beneficium a Privilegio, quamvis utrumque sit a Principe benigne concessum: fateor tamen aliquando confundi. Beneficium enim est Gratia, seu facultas a Principe collata, seu data, praeter, non vero contra Jus Positivum. Privilegium vero est facultas faciendi aliquid, vel aliquid omittendi, non tantum praeter, verum etiam contra idem Jus, hoc est contra leges Canonicas, vel Jura Civilia. Ita communiter Doctores ex Abbate.

a C. olim. de Verb. sign.

2. Porro Privilegium, aliud est Reale, quod scilicet conceditur certo generi Actionis, vel Causae, vel Negotii, vel Loco, vel Dignitati: quale est VG. Privilegium Praelationis, quod concessum est pro expensis funerum, vel mutuum dantis ad Navis VG. refectionem b & c. Vel donantis aliquid Ecclesiae, vel Episcopo, ut Episcopo & c.

3. Aliud Personale, quod conceditur Personae, ratione ipsius Personae, ipsique immediate adharet. Quale est VG. quod conceditur alicui Individuo, Perro VG. & c.

4. Aliud Mixtum, quod partim est Personale, partim Reale, quod nimitum conceditur quidem alicui Individuo, sed ratione aetatis VG. vel sexus, vel ex certa, & determinata causa. Quale est VG. datum Minoribus 25. annis, ut integrum possint restitui, ut sibi jubere pro alio, vel obligationem suscipere nequeant.

5. Subdividitur autem Personale: nam si sit concessum singulari Personae tantum, vocatur in Jure absolute Privilegium; Si vero gatur c Ex Ca. de off. sit